

De Wildenborcher

September 2017

Beste Buurtgenoten,

'Boeren, burgers en buitenlui', zo luidt in 2017 het thema van de Open Monumentendagen. Vanaf 2 september is er in de Dorpskerk van Vorden een tentoonstelling van de landschapsschilderijen van A.M.Gorter (1866-1933). Er wordt in het verhaal van Landrot (blz. 21,22) een link gelegd met A.C.W. Staring die over dezelfde omgeving dichtte en schreef dan Gorter schilderde, nl. de Vordense en de Baakse Beek.

Gerda Rossel (blz. 9) verwijst naar 9 en 10 september om de historie en bouwgeschiedenis van meerdere 'plaatsen' te gaan zien en te beluisteren, o.a. op de Oude Wientjesvoort.

De Open Tuindagen op kasteel De Wildenborch stonden in het teken van het 'Staringjaar'. Lucie schreef een mooi verslag, aangevuld met Alma's weergave over alle voorbereidingen. Jennine stuurde de tekst van één van de gezongen Staringliederen. Met de bijbehorende foto's en die op www.achterhoekfoto.nl kunt u alsnog meegenieten.

Het Oranjefeest of Wildenborchs feest 'vernieuwde stijl' is een groot succes, dit schrijven zowel Erik Gies alsook Bart Gremmer. Schutterskoning werd Frans van Gils, hij stelt zich voor. De foto's hierbij zijn gemaakt door Hendrik Jan Meulenbrugge en Johan Braakman.

In Memoriam:

- Hanna Klein Ikkink - Klumpenhouwer, 98 jaar (ze woonde 74 jaar aan de Kapelweg).

Even Voorstellen:

- Bas en Femke van Harselaar en kinderen Joep, Niek en Floor, Wildenborchseweg 27
 - Ernest en Jeske Mutsaerts - Pessers, Wildenborchseweg 24
 - Geboren: Bart Addink, zoon van Johan en Ingrid, Polsteeg 10a
- Allemaal welkom in de buurt!

De familie Eggink hield hun vijfjaarlijkse familiereünie. Lang geleden emigreerde een aantal familieleden, toch blijven zij en hun nageslacht zich verbonden voelen met deze buurt. Met ruim honderd personen waren ze een paar dagen bij elkaar in 't Mossel.

En een overzicht van wat er verder allemaal te lezen is:

- 'Postvak In' van Justin, aan de Kapelweg
- Recept, een Italiaans gerecht, van Franciska Kapinga
- Het snoeien van hortensia's: hoe doe je dat en wanneer? door Aad van de Kamer
- Wildenborch-quiz, door Rik Mars. Er staan weer mooie vragen bij, hebt u antwoord?
- Kinderpagina, over de herfst, door Anja Sprukkelhorst
- U kunt meedenken over de besteding van ruim 400 euro, dit bedrag resteert nog van het 75-jarig jubileum van de Prinses Julianaschool in 1988
- Staringavond 2017, kort verslag over de eerste avond door Anja Slagt
Een uitgebreid verlag van Lucie Bartel volgt in het decembernummer
- Theo Gremmer schrijft over zijn hobby, het zoeken met de metaaldetector. Mooie vondsten waardoor de geschiedenis van hier opgegraven wordt
- Marianne Been ging op bezoek bij Wybren Jouwsma, zij spraken o.a. over zonnepanelen en ontwikkelingen op het gebied van duurzame energie

Een veelzijdige Wildenborcher, samen te vatten met de uitspraak van Bilderdijk (1756-1831):

"In het verleden ligt het heden, in het nu wat worden zal".

Bedankt voor ieders bijdrage!

Veel leesplezier toegewenst
namens de redactie, Joke Wiltink.

Redactiegegevens:

Onze telefoonnummers en e-mailadressen:

Joke Wiltink	(0575) 55 67 48	wiltwess@hetnet.nl
Reinier Klein Brinke	(0575) 55 65 12	reinierkleinbrinke@planet.nl
Lucie Bartel	(0575) 55 65 33	info@luciebartel.nl
Marianne Been	(0573) 25 20 01	marianne.been@kpnmail.nl

Inzenden copy vóór 20 oktober 2017

Naar wiltwess@hetnet.nl

Schoolhuisweg 2

Bijdrage Wildenborcher:

Hebt u al gedacht aan uw vrijwillige bijdrage voor De Wildenborcher?

Iban: NL95RABO 0366412353 ten name van Kapel Wildenborch.

Als u de Wildenborcher wilt ontvangen of als er bezorgproblemen zijn, meld dit dan bij één van de redactieleden. Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

Verhuisd:

Johan en Alie Padijs (van 't Lange End') zijn verhuisd van Wildenborchseweg 7 naar:

Margrietlaan 9

7251 AT Vorden

Telefoon: (0575) 55 67 00 (ongewijzigd)

In Memoriam:

Hanna Klein Ikkink- Klumpenhouwer 1918 - 2017

Op 29 juli overleed Hanna Klein Ikkink op 98 jarige leeftijd. Ze woonde sinds november 2016 in verpleeghuis 'De Lindenhof' in Vorden, daarvoor aan Kapelweg 2.

Blijmoedig, belangstellend en liefdevol voor alles wat leeft, zo blijft Hanna in onze herinnering. De Bijbel was haar richtsnoer, daaruit leefde ze en daarover sprak ze graag met anderen. Haar levensuitstraling is in één woord samen te vatten: dankbaarheid. Over Hanna's leven van bijna een eeuw lang is veel te vertellen.

Ze werd geboren aan het eind van de eerste wereldoorlog, trouwde in de tweede wereldoorlog met Gerrit Klein Ikkink van 'Het Blokhuis' (Gerrit werd later Akka genoemd). In 1944, toen ze ruim een jaar getrouwd waren, brandde hun huis totaal af. De mensen (Gerrit en Hanna met hun baby Jan, Gerrits ouders en de onderduiker) werden gered en de dieren van hun boerderij ook. Alle bezittingen waren ze kwijt. De buurt bood hen de eerste dagen onderdak en intussen dacht de hele gemeenschap mee. De Kapel, eigendom van de school, werd aangewezen om in te wonen. Vanuit daar kon op eigen erf gewerkt worden. Ook in de ijzig koude winter van '44 - '45 woonden ze nog in de Kapel. Dochter Betsy werd er geboren in april '46. In 1947 was het nieuwe 'Blokhuis' klaar.

In opbouw-jaren die volgden moest er hard gewerkt worden. Tuinieren voor de groenten. Meewerken op de boerderij. Nailessen volgen in de Kapel om zelf kleding te maken en te vermaken. Haar schoonvader kocht een stofzuiger om het werk iets gemakkelijker te maken. Er kwamen nog drie kinderen: Gerrie, Harry, Hannie.

De kinderen, op Gerrie na, verlieten de Wildenborch. Om de geëmigreerde dochter te bezoeken volgde Hanna samen met Akka Engelse les en ze stapten in het vliegtuig, meerdere keren. De anderen kwamen regelmatig naar het ouderlijk huis in de Wildenborch waar het altijd gezellig was aan de grote tafel en bij de kachel. Dochter Gerrie met haar man Ben kwamen op hetzelfde erf wonen (1971). De kleinkinderen konden zomaar binnendoor naar opa en oma. Toen Akka in de zomer van 2004 stierf kon Hanna op het gezin van Gerrie en Ben blijven rekenen als steun.

Alle kleinkinderen kwamen graag naar oma, met ieder van hen had ze een speciale band. Mede door de kleinkinderen bleef Hanna bij met de ontwikkelingen in de tijd. Er werd een computer aangeschaft, het mailen werd haar geleerd, ook de bankzaken ging ze ermee regelen. Als het niet lukte, "ach dan is er zo meteen wel iemand die me helpt".

In 2005 was een grote hartoperatie nodig, riskant op die leeftijd. Ze kwam er goed doorheen en vertelde "Daar ben ik zo dankbaar voor". Er kwamen meer gezondheidsproblemen, maar na behandeling knapte ze weer op en er was wat thuiszorg nodig. Ze genoot van de achterkleinkinderen die geboren werden. Met een rollator lukte het nog om plantjes in de tuin te verzorgen. In de scootmobiel reed ze zingend door 'het Bosket', er liep altijd wel iemand mee. Op 'De Lindenhof' straalde ze liefde uit naar de omgeving en ontving die zelf ook.

De familie schreef op de rouwbrief:

Na een lang en waardevol leven is thuis gekomen bij haar Hemelse Vader onze moeder en oma Johanna Aleida Klein Ikkink - Klumpenhouwer.

We wensen de familie sterkte toe!

Open Tuindagen op de Wildenborch 27 en 28 mei

Heel warm was het en heel zonnig, zaterdag de 27ste mei. “En zo is er altijd wat” zei Jennine, die achter de tafel met boeken zat.

Haar mooie boeken lagen er, “Kom je bij mij wonen”, “Binke en de ballon”, “Grasje hier, grasje daar”, en ook het boek wat twee jaar geleden, ter gelegenheid van de 175e sterfdag van A.C.W. Staring is uitgegeven: “Dichterbij de Graafschap”. Daarnaast diverse dichtbundels van dichters die meededen en “Natuurlijk Goed *In de voetsporen van Jaap Luijendijk*”

Er was van alles te doen in de tuin, er stonden mensen te schilderen, er waren dichters, er werd gezongen. Er zijn uiteindelijk 850 bezoekers geweest en dat is mooi, maar eigenlijk hadden nog veel meer mensen kunnen genieten van al dat moois.

Speciaal vermeldenswaardig is het optreden van mezzosopraan Enneke Schekman met pianobegeleiding van Esther Scheerder, zij brachten heel mooie Staringliederen ten gehore. Esther gaf bij elk lied een korte inleiding over de tijd en situatie waarin A.C.W. Staring het destijds schreef, zelfs met verklaring van enkele woorden (zoals het woord ‘zefir’: een aangename koele westenwind). Het voelde als een oase om op deze warme dag even onder het tentdak te zitten, te luisteren met verkoeling door de wind onder het tentdak door.

Maar om te beginnen ben ik door de tuin gaan lopen. Ik vind het altijd weer een feest, zo mooi en zo afwisselend. Toch echt één van de mooiste tuinen die ik ken, met prachtige zichtlijnen, zoals het zo mooi heet. Ik ga u gewoon meenemen op mijn wandeling. Om te beginnen het voorterrein met het imposante torengedebouw waar die twee sfinxdames weer prachtig bij liggen. Naast het kasteel ga ik de tuin in en sla rechtsaf door het bos. Heerlijke koele wandeling langs het water waarna het pad naar links buigt en dan weer rechts eindigend in de bloementuin, waar de mooie hosta's staan. En een prachtige bos blauwe ridderspoor en nog veel meer. Daarna kom je in de vierkante tuin met het beeld van Daphne en Apollo, ook prachtig licht van kleur nu. Dit vind ik eigenlijk de mooiste plek van de tuin. Dat prachtige grote grasveld met die twee imposante ceders, omzoomd door hoge golvende hagen en de beukenberceau. Intiem en een beetje geheimzinnig vind ik het daar altijd. Door de beukenberceau wandelen is altijd weer een sensatie. Als je eruit komt, kom je langs de half omgevallen Libanonceder, waar de pauwen wonen en wandel je over het pad met aan de ene kant het huis en aflopend naar de andere kant de vijvers en het uitzicht op het bosket. Onder de zeer oude trompetboom door langs het botenhuisje, waar 'Liesje' ligt, langs de twee Januskoppen loop je langs prachtige bloemenborders. Rechtdoor kun je naar de Hermitage. Linksaf loop je achter langs het nieuwe zwembad en dan weer rechts langs de dahliaslinder en het weiland. Om de heg heen kom je bij het oude zwembad wat een prachtige plek is geworden, zo'n mooi lang gerekt water waar het wemelt van de kikkers en waterplanten. Echt een mijmerplekje.

Dan een keuze, of langs de groentetuin of langs het rozenperk het trappetje op en daar moet je je even omdraaien, want dat is ook weer zo'n prachtige zichtlijn. Voor het huis langs weer terug met een bocht naar de ingang, langs de “Bertusborder”. En dit is nog maar de korte wandeling.

Terug op het voorterrein was er van alles te beleven. Restaurant Bakker verzorgde een Staringlunch; het personeel had zich ook qua kleding helemaal aangepast; ze hadden o.a. heel hoge witte pruiken op, wat prachtig stond maar waarschijnlijk wel erg warm.

Pien Pon was er met een presentatie van het Staringmuseum dat ze in Almen gaat realiseren. "Het wordt vooral een museum van verhalen, zei ze, van beleven. Niet zozeer van spullen". Het zal vooral gaan over de Achterhoek en Staring als dichter en landbouwkundig ingenieur. Weer een aanwinst erbij. In een andere stand waren allerlei Staring producten te koop, Staringbrood, gebakken door bakker Dick ten Broeke uit Lochem naar oud recept, Staringwijn en heerlijke Lindehoning van de Wildenborch. En natuurlijk waren er ook planten te koop; vaste planten bij Aad van de Kamer en bij Alma planten uit de tuin van de Wildenborch. Het zag er allemaal weer heel gezellig en mooi uit en de sfeer was heel ontspannen, echt een ouderwetse zomermiddag sfeer.

Aan Alma vroeg ik wat er allemaal komt kijken bij de voorbereiding. "Dat zal ik voor je opschrijven" zei ze. En dat heeft ze gedaan; hieronder volgt haar bijdrage.

"De sfeer was heerlijk relaxed. Na al de voorbereidingen van vooral de laatste week, was het tijdens dit weekend goed te zien dat iedereen genoot. En dan genieten wij dáár weer van!

Naast het reguliere tuinonderhoud zoals gras maaien, onkruid wieden etc., *proberen we (Bart, Rick, Erik, stagiair Roy en ik) zo'n laatste week extra de puntjes op de i te zetten. De kanten worden geknipt, de paden extra geschoffeld en geharkt. De borders nog eens extra doorgelopen. De kuipplanten komen uit de Oranjerie (zwaar klusje) en worden op het grindbordes geplaatst.*

Soms snap je niet dat ze allemaal in de Oranjerie gepast hebben als je ze weer Solitair in de tuin ziet staan. De Bloementuin wordt ingeplant met éénjarige snijbloemen. Deze is al helemaal 'omgaasd', maar toch had een baby-haas blijkbaar nog ruimte genoeg om onder één van de draaihekken door te sneaken! Erik Klein Brinke heeft toen onder de draaihekken maar weer een extra randje gaas gemaakt.

De boomspiegels onder o.a. de fruitbomen worden weer mooi rond en schoon gemaakt. Het koetshuis krijgt een grote beurt, de toiletten worden nagelopen. De Hermitage en het Tennishuisje worden uitgeveegd en de spinnenwebben weggehaald. Er komen als 'zitje' grote houtblokken in de vierkante tuin. Hier gaat Steven van Campen het verhaal van de Witte Wieven vertellen. Omdat er natuurlijk geparkeerd gaat worden in de wei, vragen we Arnold Mennink om de wei te maaien. Gelukkig waren de weergoden ons goed gezind, want het mooie weer is natuurlijk wel een factor, waarbij het allemaal nét iets makkelijker werkt. Wat ook weer heel fijn is voor het algemene humeur van de tuinlieden! Op woensdag voor Hemelvaartsdag worden de twee ronde tenten van Teun Lubberdink uit Lochem geplaatst en worden via een Horecaverhuurbedrijf de tafels, banken, statafels etc. bezorgd. Ook wordt de fietsenstalling opgebouwd en de rijbaan in de Parkeerweide nog een keer gemaaid. Vrijdagochtend komen de zeven marktkramen, waarin zaterdag en zondag aangeboden worden o.a. door Jennine geschreven kinderboeken, het boek van Jaap Luijendijk, een gedichtenbundel van Steven van Campen etc. én dit jaar extra: 'Ode aan Staring wijn' rood en wit (wijnhandel Smit, Vorden), 'Staringbrood' (een heerlijk luchtig rond brood, naar origineel recept van A.C.W. Staring) door Dick ten Broeke gebakken, de éénjarige snijbloemen uit de kas van de Wildenborch, Wildenborchse honing, Ook zijn Aad en Mien van de Kamer er met prachtige vaste planten en Pien Pon, geeft samen met vrijwilligers informatie over Museum 'StaAl' (Staringmuseum Almen).

Vrijdag zetten we de wandelroute door de tuin en plaatsen we de informatieborden. Vanwege het warme weer gaan er nog heel wat gietertjes water bij de kuipplanten, de éénjarigen etc. Het Kassa huisje wordt geplaatst, Hotel Bakker komt de grote tent inrichten, want zij verzorgen het natje en droogje van de bezoekers. En dat doen ze in stijl, niet alleen wordt er in oude recepten gezocht, die met een hedendaagse twist weer modern worden en gelijktijdig, ouderwets lekker smaken. Maar ook zijn de dames en heren van Bakker in stijl gekleed, 18^e-eeuwse kleding met poederpruik! En dat met die warmte.....pfffff.

Meters elektrokabel worden uitgerold t.b.v. De koffie Piaggio, de kookafdeling van Hotel Bakker, Sjef van Hoorn met zijn Italiaans ijs, voor de elektrische piano van Esther Scheerder die samen met Enneke Schekman op zaterdag Staringliederen ten gehore brengt. En dan maar hopen dat er voldoende vermogen voor alles is en de stoppen niet doorslaan!

Irene Burger (Galerie De Burgerij) komt schilderijen in het koetshuis ophangen. Een kleine expo van de schilders die zaterdag en zondag in de tuin schilderen.

Evert-Kees en Jennine zorgen voor alle promotie en dat is naast het maken van een poster en folders die de mensen aan zullen spreken, ook het benaderen van de pers en dit laatste, kan ik je vertellen, daar is doorzettingsvermogen voor nodig hoor!!! Zij regelen de aanpassingen op de website, waar bijvoorbeeld ook een link is waarmee je kaarten kunt bestellen voor het concert op 6 augustus. Er wordt een PIN apparaat geregeld, tja je kunt niet meer zonder! Zij maken een rooster van en voor alle vrijwilligers/betrokkenen: wie doet wat en waar en wanneer?! Zo weet iedereen wat hem of haar te doen staat. Een heel draaiboek dus voor twee dagen. Dit is zomaar een greep van zaken die bij me opkomen, maar daarnaast zijn er van die kleine 'tussendoor' dingen die ook nog 'even' moeten gebeuren.

En vóór dit alles hebben Evert-Kees en Jennine de 'Ode aan Staring' tijdens een aantal bijeenkomsten voorbereid met: Irene Burger (Galerie De Burgerij Vorden; actief bij diverse culturele initiatieven in Vorden); Alma en Bart van der Schoot (de Wildenborch en Wildenborchse Kapel); Steven van Campen (schrijver, dichter, theatermaker); Roel Wildeboer; Maarten Smit (wijnhandel, toeristisch platform Vorden); Pien Pon (Staring Museum Almen STAAL); Reinier Klein Brinke (buurtschap Wildenborch en Wildenborchse Kapel); Peter Paap (docent Nederlands Staring College) Er moet contact gelegd worden met dichters, schilders, leerlingen, musici, koorleden, vrijwilligers, Witte Wieven, fotograven, Het Contact, De Stentor, Radio Gelderland, tv Gelderland etc. etc. Want.....we zijn er nog niet dit jaar...!

We krijgen de Staringavonden nog en op zondag 6 augustus speelt het Nationaal Jeugd Orkest in de Wildenborchse tuin (ochtend- en middagprogramma, met evt. lunch) en op 20 augustus tenslotte is de tuin nog in de nazomer te bewonderen.”

tekst: Lucie Bartel en Alma van der Schoot
foto's: Joke Wiltink

'Ode aan Staring' tijdens de open tuindagen op 27 en 28 mei

De impressie, die Lucie heeft geschreven, aangevuld met de bijdrage van Alma, schetsen een prachtig beeld van die dagen. Er is veel tijd, energie, inspiratie en creativiteit gaan zitten in de voorbereidingen, maar het resultaat mocht er wezen.

Inhakend op de lieflijke weergave van het optreden van Enneke Schekman en Esther Scheerder, voeg ik hier -voor de liefhebber- de tekst toe van het lied 'Zefir en Chloris': *Chloris* - de bloemgodin- die haar bruidegom *Zefir* -de aangenaam koele westenwind- naar zich toe lokt als hij in de schemer aan komt zweven. De teksten van A.C.W. Staring zijn geen gemakkelijke kost. Je moet er even voor gaan zitten. Maar als je meegaat in zijn poëtische beschrijving van de bloesem en de wind, dan waan je je even aan de rand van het bos, op een zoele avond na een warme dag.

ZEFIR EN CHLORIS

Zefir lag ontsluimerd neêr,
Bij den gloed der middagstralen;
't Avendlied der nachtegalen
Wekt den slaper weer.

Zachtkens wiegt de berk haar kruin,
Fluistrend staan de popeldreven,
Als hij vrolijk aan komt zweven,
Langs het scheemrig duin.

O, hoe geurt het van rondom;
Nu zijn vlugt in 't bosch blijft hangen!
Chloris lokt, vol zoet verlangen,
Haren Bruidegom.

Zie, daar zweeft hij 't loover uit!
Door de struiken afgezegen,
Plengt hij dartlend bloesemregen
In den schoot der Bruid.

:-

Jennine Staring

Open Monumentendagen 2017

In het tweede weekend van september worden dit jaar al weer voor de 30^e keer de Open Monumentendagen georganiseerd in Nederland. Het doel van deze -meest gratis toegankelijke- open dagen is om de publieke belangstelling voor monumenten en het draagvlak voor monumentenzorg te vergroten. De OMD staan elk jaar in het teken van een thema, en dit jaar zijn de 'Boeren, Burgers en Buitenlui' aan de beurt.

Het OMD-comité in de gemeente Bronckhorst heeft ook nu weer een aardig programma samengesteld, met openstellingen, activiteiten en exposities in Bronckhorst, Steenderen, Zelhem, Hengelo en Vorden. Deelnemers in Vorden zijn de Lindense en de Hackforter molen, het landgoed Hackfort, het Heiligenbeeldenmuseum in de Kranenburg en de (voormalige) boerderijen Wilmerink (Wilmerinkweg 4) en de Oude Wientjesvoort (Ruurloseweg 77-79).

Bij de Oude Wientjesvoort wordt een kleine expositie gehouden over het hele gebied van het historische erve en goed Winnekinck en omstreken. Hierbij zal niet alleen aandacht worden geschonken aan de algemene historie van de verschillende "plaatsen", maar ook aan hun bouwgeschiedenis.

Deze geschiedenis is heel oud en gaat minstens terug tot 1326, toen het oorspronkelijke Winnekinck al gesplitst was in een Klein en Groot Winnekinck. Het laatste erve kennen we nu nog als de Wenneker (Ruurloseweg 48), die een interessante bouwgeschiedenis blijkt te hebben.

De ontwikkeling van Klein Winnekinck was nogal ingewikkeld en kenmerkt zich door meerdere afsplitsingen, samenvoegingen, verplaatsingen en hernoemingen. Heden omvat het de volgende adressen: Wientjesvoort-Zuid (Ruurloseweg 50), Oude Wientjesvoort (Ruurloseweg 77/79), Draaiom (Mosselseweg 2), huize Wientjesvoort (Ruurloseweg 81), Tolhuis (Ruurloseweg 75), Oude Voorde (Ruurloseweg 73) en Hartmanskamp (Wildenborchseweg 4).

Wie hier graag meer over wil weten is van harte welkom op 9 en 10 september van 11.00-17.00 uur bij de Oude Wientjesvoort (vanuit de Wildenborch komende aan het einde van de Mosselseweg rechts).

De OMD-2017-Bronckhorst zullen op woensdag 6 september officieel worden geopend met een lezing door Willemien Hartmans-Gotink (afkomstig van het Addink, Strodijk 23 in Hackfort) met als titel:

Boerinnen, Burgeressen en Buitenlui.

Plaats: Theater Onder de Molen aan de Lindeseweg 29 in Vorden (Linde).

Aanvang: 20.00 uur, theater open om 19.30 uur.

Toegang: gratis (inclusief kopje koffie of thee).

Zie ook: <http://www.openmonumentendag.nl/organisatie/over-de-open-monumentendag/>

Hiernaast zal er van 2-10 september in de Dorpskerk een expositie worden gehouden van schilderijen van A.M. Gorter (toegang € 3,00). Deze uit Twente afkomstige, in Amsterdam wonende schilder (1866-1933) was eigenaar van het landgoed en buitenhuis De Oude Voorde, zie: www.vriendenvandedorpskerkvorden.nl/index.php/agenda/agenda/94-a-m-gorter-1866-1933

Tevens zal er op zondag 10 september een concert worden gegeven ter afsluiting van het Staringjaar-2017 (aanvang 16.00 uur, toegang gratis).

Het gehele programma van de OMD-Bronckhorst-2017 is alvast in te zien op deze website: <http://www.openmonumentendag.nl/gemeente/bronckhorst/>

De Oude Wientjesvoort (alias Takkenkamp)

Gerda Rosse/

Het snoeien van hortensia's

Hydrangea is de wetenschappelijke naam voor hortensia. Als het om snoeien gaat kunnen we ze verdelen in twee groepen. Om van een goede groei en bloei verzekerd te zijn moet iedere groep anders worden behandeld.

Te beginnen met: de **Tuinhortensia of Boerhortensia** (*Hydrangea macrophylla*).

Die maakt in de loop van de zomer bloemknoppen die als bloemknop overwinteren en bloeien vanaf het voorjaar daarop. Wordt daaraan gesnoeid in het voorjaar, dan zijn met de takken ook de bloemen weg. Om de plant in toom te houden zit er niets anders op dan jaarlijks ongeveer 1/4 van de takken weg te knippen tot ongeveer 10cm boven de grond. Neem daarvoor de meest bossige takken. Die zijn onderin meestal vergrijsd door ouderdom. De afgeknipte stukken zullen mooie jonge takken maken met bovenin de bloemknoppen voor het volgende jaar. Als dit jaarlijks gebeurt is de plant goed in toom te houden.

Soorten die het zelfde gesnoeid moeten worden zijn o.a. de Eikenbladhortensia (*Hydrangea quercifolia*) en de Fluweelhortensia (*Hydrangea aspera*). De stijve hoge hortensia met grote schermen en *Hydrangea serrata Intermedia*, met platte bloem en ook rondom de kleine bloemetjes een krans van grote lokbloemen.

En dan de tweede groep: Die wordt ieder voorjaar gesnoeid.

Hydrangea arborescens "**Annabelle**". Hoe lager gesnoeid, des te groter de witte bollen zullen worden, met het probleem dat ze bij regen zo zwaar worden dat ze uiteen zakken. Terug snoeien tot op 50cm boven de grond en alle takken vanaf de grond laten zitten zal kleinere bloemen geven. Maar hoe dan ook, steunen zal nodig blijven.

Hydrangea 'Strong Annabelle' is veel steviger, maar ook niet te laag afknippen.

Pluimhortensia of schapenkoppen (*hydrangea paniculata*): Roomwit van kleur, en bijna allemaal verkleuren ze in de loop van de zomer naar roze. Sommigen heel licht en anderen tot paars in de herfst. *Hydrangea paniculata* 'Limelight' heeft in het begin van de zomer een groene waas over de bloemen en verkleurt naar mooi zacht roze.

Bij de pluimhortensia in het eerste voorjaar na aanplant de drie mooiste takken vanaf de grond laten staan en op ± 20 cm. iets boven een knop afknippen. Uit de knoppen zullen stevige takken ontstaan die nog de zelfde zomer gaan bloeien. Die takken in het daarop volgende voorjaar terug snoeien tot op enkele centimeters vanaf de eerdere hoofdtakken. Dit jaarlijks herhalen. Als er van onderuit een stevige tak ontstaat, kan die als vervanger dienen voor een knoestig stuk. Door minder ver terug te snoeien ontstaan meer takken met kleinere bloempluimen.

Sinds 2010 is er iets nieuws te koop: *Hydrangea macrophylla* 'Forever&Ever'. Het is in alles een Tuinhortensia met kleurige bloemen, maar met het grote verschil dat die in het voorjaar kan worden gesnoeid, en de hele zomer door nieuwe bloemen vormt. De plant bloeit op één- en meerjarig hout. Door jaarlijks te snoeien als een pluimhortensia blijft het een compacte plant. Door niet of hoger terug te snoeien wordt het een forse struik. Hoe de plant zal reageren op de zuurgraad van de grond is nog niet bekend.

Alle hortensia's houden van vochtige grond. Vooral de *Hydrangea macrophylla* met het grote gladde blad heeft regelmatig water nodig. En omdat de bloemknoppen in het voorjaar al snel open gaan is de plant gevoelig voor nachtvorst. Meestal worden ze geplant langs het huis. Daar is al minder kans op vorst, en anders bij kans op nachtvorst beschermen door af te dekken. Wel zorgen dat het doek niet op de knoppen rust, want als die aan het doek vast vriezen zijn ze alsnog verloren. Enkel plastic helpt bijna niet als bescherming omdat het de straling gewoon doorlaat. Het dunne vliesdoek is heel licht om mee te werken en houdt ongeveer 5 graden vorst tegen.

Hortensia's die als kamerplant worden gebruikt vallen meestal tegen als ze in de tuin worden gezet. Vaak zijn ze niet voldoende winterhard zodat bijna iedere winter de knoppen bevroren. Ze horen in de groep van de tuin- of boerenhortensia.

Nog even over de kleuren rose en blauw:

Als de plant in kalkrijke grond staat, zal die roze tot rood worden. Dit kan spontaan ontstaan als de planten langs een muur met een oude in kalk gestapelde fundering worden geplant.

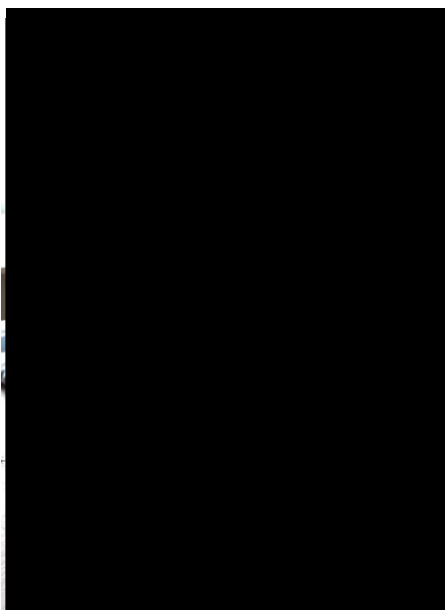
Als de plant opgroeit in zure grond (lage pH-waarde) dan zullen mooie violet blauwe tinten ontstaan. Toevoeging van aluin versterkt de kleur.

Start met een plant waar de kleur al in zit. Dus rood in kalkrijke grond en blauw of wit in zure grond met toevoegen van aluin. Oud ijzer of aluminium heeft ook enige invloed op verkleuren naar blauw. Andersom geeft meestal minder mooie tussen kleuren.

Jaarlijks kalk strooien bij de roze of rode tuin- of boerenhortensia's zal de kleur versterken. Bij de blauwe kleur wel iets kalk strooien, maar doe zuinig aan

Aad van de Kamer

Even Voorstellen:

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Jubileumcommissie 75-jarig bestaan Prinses Julianaschool

Het is alweer bijna 30 jaar geleden dat het 75-jarig bestaan van de Prinses Julianaschool in de Wildenborch met een reünie werd gevierd. Velen van u zullen 25 juni 1988 nog wel kunnen herinneren, de dag van de jubileumviering, waar uitgebreid werd teruggekeken op de geschiedenis van de school en herinneringen werden opgehaald met klasgenoten. Maar ook de dag van het voetbal; Nederland tegen Rusland (2 - 0) met het legendarische doelpunt van Van Basten, waar we, in de tent, allemaal getuige van waren.

Om alle kosten te kunnen betalen is er destijds een beroep gedaan op alle leerlingen en oud leerlingen om een financiële bijdrage te doen, daar is ruim gehoor aan gegeven, zoveel zelfs dat er na het betalen van alle rekeningen nog geld over was: Ruim € 800,-. (omgerekend, want toen hadden we nog guldens)

Bij de opening van de nieuwe Kapel heeft de toenmalige commissie besloten om € 400,- te schenken aan de Wildenborchse Kapel, er is dus nog ruim € 400,- over, om precies te zijn € 438,72. Dit geld is nog van "de Wildenborchers".

Na overleg hebben we besloten, om het geld na bijna 30 jaar een bestemming te geven, maar waar gaan we het aan besteden? Een oproep aan alle Wildenborchers: **Wie heeft er een goed idee? Het mag van alles zijn als het maar ten goede komt aan ons mooie buurtschap.**

Ideeën mailen naar ghdinkelman@versatel.nl. U hebt hiervoor ruim de tijd, maar doe het wel vóór het einde van dit jaar. We willen namelijk tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst op 5 januari in de Kapel bekend maken waaraan het geld wordt besteed.

Namens de Jubileumcommissie,

Frieda te Lindert

Harrie Dinkelman, penningmeester

‘Het regent zonnestralen aan de Vordensebinnenweg’

Het was een perfecte dag om de zonnepanelen van de familie Jouwsma aan de Vordensebinnenweg in vol bedrijf te gaan zien: Lekker warm en stralende zon!

Op zo'n dag moeten de metertjes natuurlijk de maximale uitslag te zien geven, zodat je de euro's bij wijze van spreken in je schoot voelt rollen.

Maar ja, op het moment dat ik de tuin binnenstapte, barstte er een onweersbui los, die de bomen liet doorbuigen en de regen kletterend liet neerslaan. Mijn gastheer Wybren en ik zaten onder de grote rieten parasol en genoten van het natuurgeweld. We zagen de kat een veilig heenkomen zoeken, en we hoorden de kippen, die kennelijk ook aan het schuilen waren, kakelen in hun ren. Die bui was op zich al een hele ervaring, maar daar kwam ik natuurlijk niet voor.

Ik was benieuwd naar de zonnepanelen, die tot later moesten wachten, voordat ik ze kon gaan bekijken. Dus zoals dat tegenwoordig gaat: de Tabletcomputer erbij!

Alle panelen, dat zijn er 36 in totaal, zijn ieder afzonderlijk op het scherm te zien met hun opbrengst per dag, maand, jaar etc. Een van die schermen blijft een beetje achter in opbrengst en daar moet de oorzaak nog van gevonden worden. Van de 36 schermen zijn er 6 die op een grote middenstandaard bevestigd zijn en die meedraaien met de zon, om de opbrengst nog verder te optimaliseren. Dat het meedraaien met de zon weldegelijk rendabel is, blijkt uit het feit dat die schermen ongeveer 25% meer opbrengen dan de vaste schermen.

Als je zoals Wybren, nog steeds zeer geïnspireerd verbonden met "Bronkhorst High-Tech", de gelegenheid hebt om in je achtertuin een proeftuin te maken voor de meest recente ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en groene stroom, dan doe je dat natuurlijk met alle enthousiasme, die in je zit.

We spraken verder over de toekomstige ontwikkelingen, om de in de zomer teveel opgewekte energie niet terug te leveren aan het net, maar zelf op te slaan in een batterij en over het managementsysteem, dat dat efficiënt mogelijk moet maken.

De ontwikkelingen gaan erg snel: er komen zonnepanelen met een andere coating, waardoor de opbrengst nog verder zal verbeteren en ook de nano technologie zal zijn intrede doen bij de opwekking van duurzame energie.

Dat de familie Jouwsma een proeftuin om hun huis heeft, is niet alleen op technologisch gebied een feit: in de boomgaard staan appel-, peren- en pruimenbomen.

Dit jaar wordt het niets met de appels en peren, vanwege de nachtvorst in het voorjaar, maar de pruim heeft daar niet onder geleden. De storm die de bui vergezelde en die mijn bezoek inleidde, had goed zijn werk gedaan: de grond lag bezaaid met rijpe pruimen.

Daartussendoor knorde de robot grasmaaier vrolijk rond. Van de ene boom naar de andere en dan in een andere hoek over een ander stukje gras naar het volgende obstakel. Van de pruimen die op de grond lagen trekt hij zich niets aan: daar hobbelt hij gewoon over heen. Hoog tijd dus om ze op te rapen. Dat moet overigens ook met afgevallen takken want daarvan raken de robotjes wel van slag.

De robot uit de boomgaard heeft nog een grote broer die het gazon voor het huis glad en strak houdt. Die is GPS gestuurd en gaat dus nog zorgvuldiger te werk.

Alle techniek die aanwezig is op het perceel, valt echter weg bij het zien van de pracht van de planten, bloemen en bomen in de groene oase, die zo harmonieus is gecreëerd aan de Vordensebinnenweg.

Ik vond het een eer om daar even van te genieten en heb met bewondering gekeken naar de panelen en met interesse geluisterd naar alle toekomstige ontwikkelingen.

Marianne Been

Wildenborchs Oranjefeest 'vernieuwde stijl' is een groot succes

Letterlijk en figuurlijk een 'schot in de roos', dat is wat de Wildenborchers voorgeschoteld kregen met het Oranjefeest 'vernieuwde stijl'. Naast het traditionele Koningsschieten was er volop ruimte voor activiteiten, ontmoetingen en mooie gesprekken onder het genot van spijs en drank.

De Oranjecommissie Wildenborch heeft een tijdje geleden besloten om het Oranjefeest Wildenborch dat traditioneel midden juni plaatsvindt in een 'vernieuwde stijl' te gaan vieren. De activiteiten op vrijdagavond in de Wildenborchse Kapel kwamen te vervallen. In plaats daarvan werd er op de zaterdag genoten van een mooi programma met volks- en kinderspelen, live muziek en een prima buffet waarbij zelfs een speenvarken aan het spit niet ontbrak.

De weg naar plezier

Zaterdagmiddag 24 juni verzamelden de Wildenborchers zich voor het Oranjefeest bij de oprit van kasteel De Wildenborch.

De kinderen kregen hier een biologisch afbreekbare ballon voor de ballonwedstrijd. Onder begeleiding van de muzikanten werd richting gezet naar kasteel De Wildenborch waar wij hartelijk werden ontvangen door Jennine en Evert-Kees van de Plassche-Staring en de burgemeester van Bronckhorst: Marianne Besselink.

Voorzitter Harrie Dinkelman van Oranjecommissie Wildenborch, opende met verve dit mooie feest vanaf het bordes. Het was iedereen al opgevallen dat we voor de muzikale begeleiding over de gemeentegrenzen zijn gegaan. In plaats van de Harmonie uit Vorden was nu Crescendo uit Barchem verantwoordelijk voor de muzikale omlijsting. Zij hebben deze vuurdoop prima doorstaan.

De geschiedenis van het Oranjefeest

Jaarlijks vindt op het voorplein van De Wildenborch het zgn. Oranjefeest plaats. Van oorsprong is dit de viering van de verjaardag van Koningin Wilhelmina, maar met de komst van de opeenvolgende koninginnen en koning is het een eigen buurtfeest geworden, waarbij de verbondenheid met het Oranjehuis naar voren komt.

De middag begint met muziek: jarenlang openen Muziekvereniging Sursum Corda en Muziekvereniging Concordia om beurten dit Wildenborchsefeest. Thans zijn deze verenigingen opgegaan in één grote muziekvereniging 'Harmonie Vorden'. De muzikale bijdrage aan het feest blijft echter bestaan.

Er zijn jaren geweest dat de schoolkinderen (van de Wildenborchse lagere school) met versierde fietsen achter het muziekkorps kwamen oprijden. De laatste jaren mogen de kinderen hun ballonnen oplaten. Direct achter het muziekkorps rijdt de schutterskoning van het vorige jaar, die daartoe met een ponywagen van huis wordt opgehaald.

Het beginspel is de eeuwenoude stoelendans, op het grasveld op het middenplein. Daarna kan men aan diverse spelen meedoen, waaronder de strijd om de titel 'schutterskoning', het zgn. 'vogel schieten'.

Vroeger werd voor de avond voorafgaand aan het feest een toneelstuk ingestudeerd. Elk jaar weer vieren de meeste Wildenborchers en zij die met hen verbonden zijn dit Oranjefeest met hart en ziel.

Verbondenheid

De 'officiële opening' zoals dat dan heet, werd door Jennine Staring verricht. Naast de gerestaureerde Sfinxen werden ook de Wildenborchers van harte welkom geheten.

Heel mooi om te zien en te horen dat de familie Staring de verbondenheid tussen de Wildenborchers hoog in het vaandel heeft staan. Want het Oranjefeest is niet zomaar een jaarlijks terugkerende gelegenheid. Het is een feest waar we elkaar ontmoeten, mooie

gesprekken hebben, lief en leed delen en vooral veel lol maken. Die mooie saamhorigheid kom je niet veel meer tegen. De Wildenborchers kunnen dat wel en iedereen ervaart dat niet alleen de geboren en getogen Wildenborchers zich met elkaar verbonden voelen. Ook 'de import' wordt warm ontvangen door de buurtgenoten.

Onze burgemeester Marianne Besselink van de gemeente Bronckhorst sprak bij de opening lovende woorden over het belang van verbondenheid en saamhorigheid binnen de gemeente in het algemeen en de Wildenborch in het bijzonder. Haar aanwezigheid laat in ieder geval zien dat deze woorden echt uit haar hart komen en dat is een compliment waard.

Ballonnen en stoelendans

Na het Wilhelmus werden onder tromgeroffel de ballonnen los gelaten door de kinderen. Sommige ballonnen vertrokken met een beetje tegenzin in noord-oostelijke richting. Met een beetje geluk maakt ook het buitenland weer kennis met de Wildenborch en ontvangen we binnenkort een berichtje uit Duitsland dat er een ballon geland is. Als het zover is, wordt de winnaar daar meteen van op de hoogte gebracht natuurlijk. We zullen zien of het record van vorig jaar (63,9 km) van Indy gebroken gaat worden.

Met een beetje tegenzin vertrokken de ballonnen richting Duitsland

Na het uitreiken van twee mooie bossen bloemen voor Marianne Besselink en Alma van de Schoot kon ook Harrie aan het bier en startte de traditionele stoelendans op stoelen waarvan de poten ontbraken.

Het waren alleen de zittingen in de vorm van plankjes die de deelnemers kennelijk plankenkoorts bezorgden want de meesten bewogen zich van plank naar plank alsof ze op een touw over een ravijn naar de overkant liepen.

Maar dat had een reden natuurlijk, want met deze vertragingstechniek zorgde men ervoor dat (met flink wat gesteggel) het volgende plankje niet voorbij werd gelopen voordat Crescendo een korte adempauze hield.

Uiteindelijk was het André Mensink die de rest van de deelnemers achter zich liet en tot winnaar werd uitgeroepen. Na de huldiging waaierde iedereen uit over het prachtige terrein om hun prestaties te laten zien bij de andere volksspelen.

Een prachtig feest

Veel belangstelling was er voor het vogelschieten waarvoor dit jaar 79 deelnemers waren aangemeld en dat is er 1 meer als vorig jaar, dus het gaat de goede kant op met het vogelschieten in de Wildenborch! Jong en oud lopen door elkaar, drinken een biertje en eten een hapje aan het prima verzorgde buffet terwijl de deelnemers één voor één worden opgeroepen om de vogel neer te halen.

Na de vleugels en de kop was het opeens Frans van Gils die met een welgemikt schot de vogel van de paal schoot en zich aankomend jaar de 'koning van de Wildenborch' mag noemen. Met sjerp en een jaarlidmaatschap van de schietvereniging op zak begeeft Frans zich in het feestgedruis waar hij nog vele biertjes uitdeelt, zoals het een goede schutterskoning betaamt.

ACHTERHOEK
Foto.nl

Als het muzikale duo Stef Woestenenk en Henk Buiting begint te spelen, komt de sfeer er goed in. De kinderen vermaken zich op het springkussen en aan de tafeltjes vinden interessante gesprekken plaats over de melkprijs, het weer, het verschil tussen zand en grond en heel veel persoonlijke zaken. Sommige buurtgenoten wonen hier al meer dan 80 jaar! Dat levert mooie verhalen op. Verhalen uit de oude doos die hier en daar flink worden opgeblazen en soms wordt er met weemoed terug gekeken op de goede oude tijd.

'Woar bun ie van' en 'hoe is 't dan met oe' geven wel aan dat iedereen hier welkom is en belangstelling heeft voor elkaar. De oranjecommissie heeft er voor gezorgd dat een oude traditie ook in een nieuw jasje bijdraagt aan de verbondenheid binnen de Wildenborch. De nieuwe opzet is wat dat betreft absoluut geslaagd!

Alle winnaars op een rijtje

Vogelschieten

Frans van Gils, mag zich de 'koning van de Wildenborch' noemen. De kop werd er door Carolien Klein Meulman afgeschoten. De vleugels door Ton van Dijk en Anneke Staring en de staart viel bij het schot van Jan Zweverink.

Stoelendans

1. André Mensink
2. Joost van Ditshuizen
3. Dirk van Ditshuizen

Sjoelen

1. Han Klein Ikkink
2. Evert Otten
3. Henriëtte Otten

Kleurplaten

1. Maud Holsbeeke
2. Ise Addink
3. Esmee Groot Nuelend

Kegelen

1. Jacolien Langwerden
2. Bennie Wentink
3. Evert Otten

Ringsteken met de dogkar

1. Arnold Mennink
2. Erik Ebbink
3. Evert Otten

Schietbaan

1. Evert Otten
2. Harrie Dinkelman
3. Jelle Wezinkhof

Erik Gies, met dank aan fotograaf Johan Braakman:

ACHTERHOEK
Foto.nl

Schutterskoning 2017: Frans van Gils

*Onze nieuwe schutterskoning woont niet in de Wildenborch, maar waar dan wel?
Hoe kwam hij op het Oranjefeest terecht?
Heeft hij ervaring met vogelschieten?
Naast de oranje sjerp, de wisseltrofee en de verdere geschenken van de Oranjevereniging kreeg hij ook een cadeau aangeboden door de Wildenborchse Schietvereniging: een jaar lang gratis lidmaatschap. Zal hij daar gebruik van gaan maken?
Deze vragen stelden we aan Frans:*

Ik ben Frans van Gils, 52 jaar en woon in Vorden aan de Voornekamp met mijn beide zoons. Heb een webshop in toebehoren voor de fietsers, aangevuld met sportief kinderspeelgoed en wat wintersportartikelen, op het industrieterrein in Vorden. SPORT44.com.

Lang geleden ('89-'90) heb ik nog ruim een jaar in de Wildenborch gewoond, bij mijn schoonouders aan de Mosselseweg. Destijds kwamen we met regelmaat naar het Oranjefeest, maar na de verhuizing naar Vorden is dat langzaam verwaterd. Samen met mijn zwager Wim Berenpas, een geboren en getogen Wildenborcher hebben we het er al jaren over dat we nog een keer naar het Oranjefeest moeten gaan, maar iedere keer kwam er wel weer iets tussen, tot dit jaar dan. Volgend jaar kan uiteraard niet meer misgaan en misschien wordt het wel weer een traditie.

Dan doe je een keer mee aan het vogelschieten (nog nooit eerder gedaan) en schiet je de vogel er af. Gevalletje oei-oei vogel zoals Toon Hermans al eens gezegd heeft. Best wel een verassing, want er hing nog wel een behoorlijk gedeelte van de vogel voor het bord, maar waarschijnlijk gaat het richten beter naarmate er meer biertjes gedronken zijn.

Dat was overigens niet de enige verassing, de burens die dit in het Contact gelezen hadden zijn meteen langs gekomen om de voortuin te versieren met oranje attributen en ballonnen en ook in Vorden werd ik met regelmaat gefeliciteerd. Leuk hoor.

Of ik naar de schietvereniging ga weet ik nog niet, zal eens kijken of ik er wat meer informatie van kan vinden en er misschien eens kijken. Zit onder de kapel toch?

Met vriendelijke groeten,
Frans van Gils

Het Wildenborchs feest nieuwe stijl

Het leek wel 2016, toen gaf ik op 4 juni een tuinfeest met muziek en een bbq met buffet, voor een bijzondere mijlpaal, namelijk mijn 30ste verjaardag. Daar heb ik via deze Wildenborchse Courant ook mijn buurtgenoten voor uitgenodigd.

Op die dag zei iemand tegen mij: “Wat een gaaf feest zeg, wat zou het leuk zijn als je dit elk jaar kon organiseren...” Het was alsof ik op 24 juni 2017 een déjà vu beleefde!

Want wat gebeurde er dit jaar? Ik zag dat dezelfde muzikanten en cateraar op het Wildenborchs feest schitterden als vorig jaar op mijn feest. Ook nu een relaxed feest met goed eten en lekkere muziek of andersom en het weer was bijna zonnig zo ongeveer...(maar niet heus).

We hebben een hechte buurt die een feest groots kan maken ondanks miezerig en onstuimig weer.

En eten dat we kunnen, als echte Bourgondiërs. Wij krijgen zelfs de beste poelier in paniek wanneer ik vraag: “Is er genoeg afname vandaag, vinden ze het lekker?” Er is nog nooit zoveel per persoon gesmikkeld, i.p.v. 3 porties p.p. waren dit er wel 7 p.p.! Het vlees was niet aan te slepen. Onze poelier dacht de bezoekers van dit feest wel alleen te kunnen voorzien van lekkers, maar wie had kunnen denken dat er 3 extra medewerkers nodig zouden zijn voor ons. Er moest twee keer worden aangevuld vanuit de

zaak en toch kwam alles dik voor elkaar. Het Vöske uit Lochem had het afgelopen jaar al veel buurtgenoten mogen verwelkomen als nieuwe klant. (Dit komt misschien door een ander feestje...)

Ik zou zeggen: “Jeroen, maak je borst maar nat, je kunt wel weer wat extra klandizie verwachten”. Ik denk dat niemand de frieten heeft gemist. Voor het zelfde geld is het volgend jaar weer zo’n feest!

Dit alles onder begeleiding van heerlijke herkenbare muziek van Stef Woestenenk en Henk Buiting als MoonYard met hun tribute to American rock music. Wat begonnen ze heerlijk rustig als achtergrond muzikanten om het feest langzaam naar een ‘mañana mañana festival’-achtige sfeer te brengen.

Waar mensen eerst dachten: wat hebben ze toch een leuk cd-tje opgezet! Werd dit al snel: verrek, hebben we zelfs op ons Oranjefeest live muziek? Kijk toch eens, daar zitten ze.

Maar toen begonnen ze pas echt. Van jankende blues tot zwoele lovesongs. Tussen JJ Cale en Joni Mitchell zat nog zoveel meer mooie muziek, zo lieten ze hun hele repertoire smaakvol de revue passeren. Maar ze hebben ook eigen muziek die in dezelfde stijl vloeiend door de klassiekers heen werd gespeeld.

Zo werd het een prachtig feest, iedereen genoot van de muziek, de spelen en het eten.

De BAAKSE beek

Als je in deze tijd dat armetierige dichtgegroeide slootje in Vorden ziet dan kan je je niet voorstellen dat dat stroompje zo'n grote invloed heeft gehad op het land aan deze kant van Vorden. In alle opzichten. Waterafvoer, watertoevoer, emotioneel, waterpeil en ga maar door.

Eigenlijk is zo'n stroompje ook vaak een bron van ellende, overstromingen, ergernis, haat en nijd en zo geweest. En misschien af en toe nog wel een beetje.

Maar er waren gelukkig ook anderen die dat beekje wel erg mooi vonden en het werd dan ook veelvuldig door ze getekend en geschilderd.

In Vorden woonde en werkte een schilder die er geen genoeg van kon krijgen. Hij schilderde de Vordense en de Baakse Beek in alle toonaarden. En het land er omheen, inclusief de boerderijen, koeien, bruggetjes enz. Stuk voor stuk juweeltjes van landschaps-schilderkunst.

In Vorden hangen her en der in menig huis nog een aantal van zijn schilderijen.

Nu is het ook het Staringjaar: Ook de dichter A.C.W. Staring en zijn zoons hadden een soort haat/liefde verhouding met die Baakse of Vordense Beek. Zoals jullie allemaal allang weten was het hier destijds een zeer natte boel. Er kwam zelfs malaria voor. Nou dat wil wat zeggen.

De manier om hier een beetje te kunnen boeren en niet te verdrinken was dat water weg zien te krijgen en in het gunstigste geval te kunnen beheersen.

En dat had veel voeten in de aarde. De Baakse Beek en de Berkel voerden het water uit de richting van Duitsland aan en dat bleef dan hier een beetje rondhangen. Er werden wel greppels en sloten gegraven maar het was al goed genoeg als het water bij de burens terecht kwam. Dat schoot dus ook niet op.

A.C.W. Staring had een paar knappe zoons die ongetwijfeld goede cijfers voor wiskunde moeten hebben gehad. Die gingen met hun vader aan het rekenen. Hoogteverschillen en zo. Dat is nodig om het water te laten stromen. Dat snapt iedereen. Ze lieten hun ogen vallen op de Berkel. Maar hoe komt mijn water in jouw Berkel?

Richting Lochem werd een sloot gegraven. Ook wel goot genoemd en dat was de Barchemse Veengoot. Dat vonden de Lochemers eerst helemaal niet leuk. Later wel, nadat er het een en ander prettig was geregeld. Dat daar een hoop water doorheen moest worden afgevoerd kan je nu nog zien aan de omvang van het Gemaal de Wildenborch. Dat weten jullie als Wildenborchers allemaal te vinden natuurlijk.

Als je daar eens gaat kijken let dan eens op de mooie waterplanten en -bloemen. Watergentianen, Waterviolieren en Lisodden. Die laatste noemen ze trouwens langs de Linge, waar ik geboren ben, waterkeujen. Ik schijn in mijn jonge onschuldige kinderjaren wel eens zo'n gele bloem opgegeten te hebben. Ik werd dan ook lang Bennie de Keu genoemd. Dit terzijde.

Het verschil in helderheid van het water voor en na de stuwklep is ook heel kenmerkend.

Die stuwen zijn wat dat betreft mooie stukjes natuur! Ook onder water.

En die Barchemse Goot loopt van daar met een mooie bocht onderlangs de Barchemse Berg richting Lochem. Langs het kerkhof naar de Berkel en nu ook naar het Twente kanaal.

Moet je daar zien wat een grote villa's daar aan die eerst verguisde Barchemse Veengoot gebouwd zijn! Lochemers zijn maar wat apetrots op dat stukje water en die mooie villawijk daar.

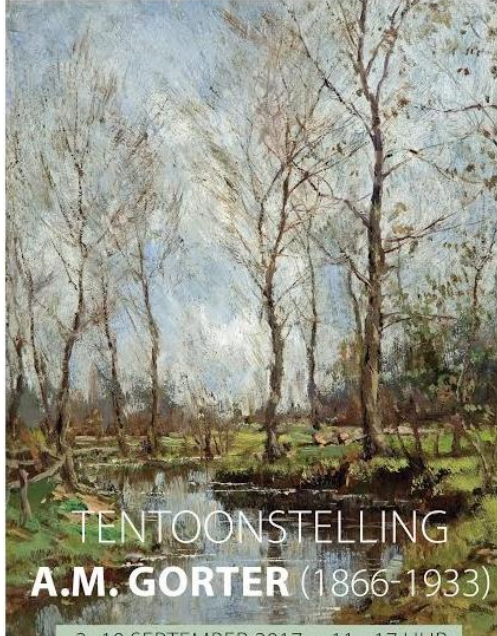
Maar vroeger, toen alles beter was, was de Baakse Beek toch een flinke stroom waar rekening mee gehouden moest worden. Ik praatte nogal eens met een oudere bewoner van een van de oevers van de goede kant van de beek. Dan hadden we het samen over paling vangen in een rieten mand en in een enkel-wiekertje, vis idem dito en vooral piksnoekjes strikken onder de bruggetjes. Dat vond ik leuk om te horen dat hij dat ook had gedaan. Deed ik vroeger ook in de polder ver hier vandaan.

Piksnoekjes strikken?? Huh? Nou simpel. Piksnoekjes 'stonden' doodstil net onder de oppervlakte van het water op de grens van zonlicht en schaduw te loeren naar een prooi.

Vaak bij een bruggetje dus. Kunst was om van een dun koperdraadje een lus te maken. Dat heel voorzichtig voor de neus van die snoek te hangen. Heel, heel voorzichtig naar achteren over de kop heen en dan hups aantrekken en op de kant slingeren.

Als je de avond daarvoor naar de Zwarte Cross was geweest lukte dat van geen kant want dan bibberden je handen.

En dat mooie landschap van Baakse Beek, Berkel en eigenlijk ook de Wildenborch werd geschilderd door Arnold Marc Gorter. Geboren in Almelo in 1866 en overleden in Amsterdam in 1933.

2-10 SEPTEMBER 2017 • 11 - 17 UUR

DORPSKERK VORDEN

Centraal in het werk van Gorter gedurende zijn gehele schildersloopbaan staan de natuur en het landschap. Ondanks zijn leven en werken in een stad als Amsterdam is het schilderen van de schilder gericht op buiten. De natuur en het landschap zijn niet enkel zijn inspiratiebron maar zie je ook duidelijk in zijn werken. Gorter maakte dan ook de meeste voorstudies voor bijna al zijn werk in de natuur. Hij koos daarbij voor een weergave van de natuur in allerlei veranderende verschijningsvormen. De seizoenen en de jaargetijden, de wisselingen van dag en nacht vind je dikwijls terug in zijn ietwat sombere schilderstukken. De aardkleuren bruin, groen en grijs blijven in veel van zijn werk de boventoon voeren. Arnold Marc Gorter was geboeid door de verstilde natuur, die hem zo dikwijls naar het platteland bracht, waar hij geboren was.

In de laatste periode van zijn leven verkiest Gorter meer en meer het leven op het platteland. Hij zoekt daarvoor in Twente en de Achterhoek en komt na het nodige speurwerk terecht in Vorden. Hij woont er niet alleen,

maar legt in zijn vele schilderstukken de natuurrijke omgeving vast. De schilder van het Twentse en Achterhoekse landschap overleed op 15 september 1933 te Amsterdam en werd enkele dagen later gecremeerd in Velsen. Gorter schilderde dus het landschap dat de Starings mede hadden gevormd en bepaald.

Al kluivend op een halve haan in een lokaal hotel-restaurant dat er wereldberoemd door is geworden, praatte ik met de meneer van de halve hanen over Gorter en het mooie landschap. Het idee werd geboren daar eens een mooie tentoonstelling aan te wijden. Dat is gelukt!

En van 2 t/m 10 september kan je in de Dorpskerk komen kijken hoe mooi al die geschilderde landschappen incl. Baakse Beek en Berkel wel niet zijn.

Op zondagmiddag 10 september leggen we dan de link tussen deze twee bekende Vordenaren in de Vordense Dorpskerk. A.C.W. Staring en A.M. Gorter, de eerste dichtte en schreef er over en de tweede schilderde het. De eerste liet ook gedichten op muziek zetten. Die gaan vaak wonderwel samen met de schilderijen van de tweede. We maken van dat alles een mooi en trots feestje. Met muziek, beelden en woord.

'In Vorden kan je wat worden', wordt wel eens beweerd. Nee, dankzij deze twee grote Vordenaren zijn we al een hele poos geleden wat geworden!

Landrot

Even Voorstellen:

Ernest en Jeske Mutsaerts-Pessers (67 en 66 jaar)
Wonen sinds eind juli op 'De Hoppenhof', Wildenborchseweg 24

Deze keer al een foto met het bericht:

“Als nieuwkomer willen we alles weten van de omgeving met zijn bewoners en willen we heel graag deel uitmaken van deze buurtschap.”

In de volgende Wildenborcher stellen ze zich uitgebreider voor.

familie Van Harselaar
Wildenborchseweg 27

Het gezin van Harselaar was op het Oranjefeest aanwezig. Nu (eind juli) zijn Bas en Femke met hun kinderen Joep, Niek en Floor nog bezig met de verhuizing vanuit Lochem.

Hier al een foto als kennismaking, in het decembernummer stellen ze zich uitgebreider voor.

Op de foto van links naar rechts:
Bas, Niek (7), Joep (9), Femke, Floor (3, 28 augustus 4 jaar)

Welkom in de Wildenborch!

Geëmigreerd naar.... Amerika, Nieuw Zeeland en Luxemburg

Verslag van de Eggink reünie 2017
Op het erf van 'de Jaeger', in 't Mossel.

In de jaren 50 van de vorige eeuw emigreerden vier kinderen uit het gezin Eggink van 'de Jaeger' naar het buitenland. Bernard vertrok als eerste, samen met Riek Waenink, naar Amerika. Enkele jaren later volgden Anton met Bertha Gerritsen en hun 8 kinderen. De oudste van deze kinderen was op dat moment 10 jaar, de jongste 1 jaar. In dezelfde periode nam Alfons met zijn vriendin Nellie de boot richting Nieuw Zeeland. Marietje volgde Jan Spithoven naar Diekirch in Luxemburg.

Voor Opoe Eggink moet dit een hard gelag zijn geweest. Vier kinderen ver weg in een tijd dat zo'n afscheid behoorlijk definitief was en dan ook nog 2 dochters in het klooster wat het contact met hen zeer minimaal maakte. Op mijn vraag vorig jaar aan oom Alfons hoe dit voor haar is geweest gaf hij aan daar nooit bij stil te hebben gestaan, zij gingen op avontuur en hoe het voor opoe was? Geen idee, het ging gewoon zo. Bernard en Riek kregen 5 kinderen. Het gezin van Anton en Bertha werd in Amerika uitgebreid met Ronnie. Marietje kreeg in Luxemburg 8 kinderen, Alfons in Nieuw Zeeland 5. De afstand naar Luxemburg was te overzien, opoe ging er regelmatig een paar dagen heen maar de kinderen logeerden ook vele zomers in Vorden waardoor de contacten met neven en nichten intensief waren en zij bovendien behoorlijk Nederlands leerden. Het ging Anton en Bernard goed in Amerika waardoor ze met enige regelmaat op familiebezoek konden komen, vaak vergezeld door een of meerdere kinderen. Ook oom Alfons was een paar keer in de gelegenheid terug naar Nederland te komen. Vorden bleef en blijft trekken, vooral voor de kinderen van Anton die hier immers hun eerste levensjaren hebben doorgebracht. Wie er ook in Nederland kwam, een bezoek aan de Jaeger kon niet worden overgeslagen, ook nadat opoe was overleden. De Pannenkoeken, door tante Riek gemaakt met verse melk, zijn nog steeds een legende binnen de familie!

In 1994 kregen wij de vraag of we er open voor stonden om mee te werken aan een familie reünie op ons terrein. Wij hadden net de boerderij overgenomen van Harry en waren dus de nieuwe eigenaren van 'de Jaeger', het ouderlijk huis van de familie. Uiteraard werkten we hier graag aan mee, mede omdat we regelmatig familieleden uit Amerika en Luxemburg hadden ontmoet tijdens hun bezoeken aan 'de Jaeger'. Die reünie in 1994 zorgde voor een warm gevoel tussen de kinderen van de tweede generatie en er werd afgesproken de reünie iedere 5 jaar te herhalen. Er is in de loop der jaren tussen de reünies door veel heen en weer gereisd en gelogeed, kinderen en kleinkinderen gingen studeren in Nederland waarbij ze gebruik maakten van hun contacten hier maar ook een heel aantal Nederlanders heeft ondertussen gebruik gemaakt van een overnachtingsadres her en der. Tijdens deze bezoeken over en weer is er altijd één probleem: de geplande tijd is te kort want er is zó veel te bespreken en we zien elkaar zó weinig. Bij de vorige reünie, in 2012, is een besloten Facebook pagina aangemaakt waardoor iedereen nu het wel en wee van elkaar kan volgen, foto's delen en zo op de hoogte kan blijven van wat er speelt bij de familieleden dichtbij en verder weg.

Afgelopen 8 en 9 juli hebben we alweer de 5^e editie gehad van de Egginks Reunion. Alfons uit Nieuw Zeeland is de enige oom die nog leeft, hij wordt 19 juli 92 jaar en woont in een verzorgingshuis in Matamata waar hij het prima naar zijn zin heeft. Hij kan de reis naar Nederland niet meer maken maar via Facebook kregen we een filmpje waarin hij ons laat zien waar hij woont en ons allen veel plezier wenste. Zijn dochter Nancy is met haar echtgenoot Peter naar Nederland gekomen om de reünie bij te wonen.

Vanuit Amerika was een grote afvaardiging aanwezig. Wat opviel was het grote aantal jongeren: niet alleen de kinderen maar ook veel kleinkinderen en zelfs achterkleinkinderen van Anton en Bernard maakten de overtocht. Ook Luxemburg was weer van de partij, sommigen zelfs maar voor een dag vanwege schoolverplichtingen van de kinderen.

Een aantal Amerikanen was al een paar dagen eerder naar Vorden gekomen omdat zij dit keer ook wilden helpen met het opbouwen van het terrein. Vele handen maken licht werk maar hun vroege aanwezigheid zorgde er ook voor dat er in de week voor de reünie ook al alle ruimte was om bij te praten en het gezellig te hebben samen. Op beide reünie dagen waren meer dan 100 personen aanwezig. Na de ontvangst op zaterdag 8 juli werden de vlaggen van de vier verschillende landen gehesen en als vijfde en laatste de familievlag. Iedereen had de koffie met krentenbrood al op dus was klaar voor de fietstocht. Fietsen met een sliert van meer dan 100 personen, waaronder mensen die voor de tweede keer in hun leven op een fiets zitten, is niet bepaald eenvoudig maar iedereen kwam ongeschonden aan bij het lunchadres. De broodjes waren vrijdag al gesmeerd en waren, net als de koffie, binnen no time op. Iedereen weer op de fiets en met een kleine omweg naar Wijngoed Kranenburg. We kregen hier uitleg over het maken van wijn en ook een wijnproeverij. Weer terug op de Jaeger was het tijd voor bier en BBQ. Ondertussen bouwden de Bankdirecteuren hun huiskamer op zodat om half negen de voetjes van de vloer konden. En dat deden ze, wie niet op de dansvloer stond was aan het swingen boven op de banken!

Na een korte nacht druppelde iedereen op zondag rond 11 uur weer het terrein op. De dag begon met een uitgebreide brunch ter voorbereiding op de match of the year: de voetbalwedstrijd Nederland tegen de rest van de wereld. Harry was drie weken voor de reünie al begonnen met het voetbalveld: een gedeelte van het weiland werd afgezet en regelmatig gemaaid. De koeien konden er rondom lopen maar niet meer op. Het veld lag er daardoor redelijk strak bij. De moeite loonde want Harry scoorde zelf het 1e doelpunt voor Nederland waardoor het 1-1 werd. Uiteindelijk werd de wedstrijd door Nederland gewonnen met 2-1. Nadat de door oom Alfons uit Nieuw Zeeland aangeboden bekens voor "man of the match" en "try hard" waren toegekend was het weer tijd om bij te praten. Mooi om te zien hoe overal groepjes mensen stonden te praten. Anderen maakten een wandeling richting de beek of lieten hun kinderen of kleinkinderen de oude boerderij zien, ondertussen hun herinneringen delend. Sommigen gingen even naar het kerkhof en de kerk op de Kranenburg. Zelf vond ik het erg mooi om te zien hoe de derde generatie naar elkaar toetrekt, alsof ze elkaar dagelijks spreken! Tegen half zes was het weer etenstijd. Frits Barendsen deelde patat uit vanuit zijn Fritesfiets, er werden pannenkoeken gebakken en de restanten van barbecue en brunch werden opgemaakt. Onder begeleiding van DJ Martin werd er gezongen en gedanst maar de avond stond vooral in het teken van het weer afscheid moeten nemen. Om 23 uur was het over en sluiten, met de belofte contact te houden en elkaar te blijven bezoeken. We kunnen terugkijken op een prachtig weekend, warm in alle opzichten!

Kinderpagina

Kleur de hokjes in de juiste kleur. Doorstreep wat je al gekleurd hebt.

Rood: 3e, 3h, 1i, 2g, 3k, 4f, 7j, 5i, 7h, 8i

Bruin: 4d, 5c, 4c, 3a, 5a, 4b, 4a, 5d, 5b, 6a

Groen: 3f, 3j, 1g, 2i, 4k, 4e, 5j, 6i, 4i, 6e, 6g, 7f, 4h, 8h

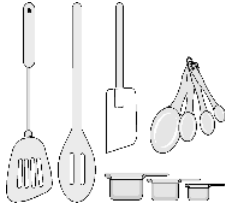
Oranje: 3g, 2h, 4j, 2f, 6h, 7i, 2j, 5g, 5e, 6k, 6f, 8g

Geel: 3i, 4g, 1h, 5k, 5h, 6j, 7g, 5f

k									
j									
i									
h									
g									
f									
e									
d									
c									
b									
a									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Voor de wat oudere kinderen deze keer een puzzel/kleuropdracht over de herfst.

Heerlijk na-zomereren met een lekker Italiaans gerecht op tafel

Met dit recept wordt je hele huis gevuld met de geuren van citroenrasp, verse Italiaanse kruiden, zacht stoofvlees en tomaat. Bellissima!

Ingrediënten

- 2 uien
- 4 tenen knoflook
- 900 g riblappen
- 2 el bloem
- 20 g Italiaanse verse kruidenmix van tijm, oregano, rozemarijn en salie (uit eigen tuin of als gemengd bosje te koop in de supermarkt)
- 8 el olijfolie
- 70 g tomatenpuree
- 500 g tomaten
- 300 ml droge witte wijn
- 1 citroen (schoongeboend)
- 20 g platte peterselie

Bereiding

1. Snipper de uien en snijd de 2 tenen knoflook fijn. Snijd de riblappen in stukken van 2 x 2 cm. Meng het vlees in een kom met peper, eventueel zout en de bloem. Wikkel om het bosje kruiden, van begin tot eind, een flink stuk keukentouw. Maak vast met een knoop.
2. Verhit 1/4 van de olie in een braadpan en bak 1/3 van het vlees bruin. Neem uit de pan. Bak op dezelfde manier de overige 2 porties vlees.
3. Verwarm de rest van de olie in de pan en fruit de ui en fijngesneden knoflook op laag vuur 5 min. Zet het vuur hoger en voeg de tomatenpuree toe. Verwarm al roerend 1 min.
4. Snijd de tomaten in blokjes. Voeg met de wijn, Italiaanse kruiden en het vlees toe aan het tomatenpureemengsel. Breng aan de kook. Laat op laag vuur 2 uur stoven, met de deksel half op de pan. Is de saus te dun, laat dan even zonder deksel inkoken op hoog vuur. Breng op smaak met peper en eventueel zout.
5. Rasp de gele schil van de citroen. Snijd de peterselie en de resterende 2 knoflook tenen zeer fijn en meng met het citroenrasp. Dit mengsel heet gremolata. Doe de gremolata in een schaaltje en zet het even apart.
6. Kook de tagliatelle volgens de bereidingswijze op de verpakking (of, voor de liefhebber, maak zelf pasta en kook naar smaak ;-)).
7. Serveer de pasta op de borden en schep hierover een (flinke) portie stoofvlees.
8. Bestrooi het stoofvlees vlak voor het serveren met de gremolata.
9. Geef het gerecht nog wat extra kleur door er een lekkere frisse salade bij te serveren.

Eet smakelijk!

Francisca Kapinga

Op zoek met de metaaldetector

Het wordt tijd dat ik ook een keer een bijdrage lever aan de Wildenborcher; ik breng hem wel rond maar leverde nooit een stukje tekst. Omdat ik in de Wildenborch tegenwoordig wel eens met een metaaldetector zoek naar oud ijzer, vond ik dit een leuk onderwerp om met jullie te delen.

Een metaaldetector was voor mij niet helemaal nieuw. Ik heb er een aantal jaren eerder al eens mee gezocht, onder andere in mijn tuin naar de puls van de oude schoolpomp die niet meer werkt. Van oudere Wildenborchers hadden wij gehoord dat de schoolpomp in oude tijden het zuiverste water van de omgeving gaf, dat gebruikt werd voor de witte was en als drinkwater. De gedachte was om de oude "bron" op te sporen en er, indien nodig, een nieuwe puls naast te laten spuiten. Met een geleende detector vond ik de pijp, die wel op 30 meter afstand van de pomp de diepte in ging; helaas is het er nog niet van gekomen de pomp weer in werkende staat terug te brengen.

Omdat ik nu niet meer werk, vond ik het tijd worden om deze oude hobby weer op te pakken. In de loop der tijd had ik ook al een aantal plekjes bedacht waar vast wel wat te vinden zou zijn. Dus ben ik me eerst een beetje gaan oriënteren op verschillende merken detectoren; dat is nog niet makkelijk want er is voor weinig veel troep te koop en daar had ik geen behoefte aan. Uiteindelijk heb ik een gemiddelde metaaldetector gekocht, waarvan ik lovende berichten had gelezen op internet. Nu kon ik beginnen!

Eerst natuurlijk de grond behorende bij de Julianaschool verder uitgediept. Zo kon ik redelijk beschut voor pottenkijkers dat ding een beetje leren kennen. De werking bleek nog niet makkelijk met o.a. instellingen als "Discriminatie", "Grondbalans" en "Frequentie"; gelukkig heeft mijn detector ook een aantal voorkeursinstellingen waarbij de meest gangbare spullen gevonden kunnen worden. Naast geluid krijg je een getal op je display, waaraan je in principe kan zien wat er onder de zoekschijf zit. Maar dat is puur een indicatie die vaak vervuild wordt door allerlei bijkomstigheden. Het meest ellendige wat je humeur kan verzieken is zilverpapier. Dit geeft allerlei verschillende codes, waardoor je soms het idee krijgt goud of zilver te hebben gevonden; vergeet het maar. Ook aluminium of blik met rondingen geven een vertekend beeld, zodat je vaak voor niets de spade in de grond steekt.

In onze tuin vond ik vooral centen; een stuk of negen. Een kennis van ons gaf hiervoor een verklaring die wel eens kan kloppen: Kinderen kregen op maandag vaak een cent mee voor de zending en als je dan vervolgens nog even gaat rennen of voetballen, ben je hem zo kwijt uit je broekzak! Verder nog wat andere rommel zoals onderdelen van ritssluitingen en knopen.

De diepte waarop je zoekt is meestal ongeveer een spade diep. Dit is voor mij ook haalbaar want ik heb wat beperkingen bij het bukken, tillen en voorover buigen, zodat ik dit maximaal een paar uurtjes per dag kan volhouden. Een mooie bezigheid dus voor tussendoor, vergelijkbaar met vissen (je weet nooit of je echt iets ophaalt als je beet hebt). Een misverstand is dat je bij het zoeken oude sporen verstoort en archeologen in de weg zit. Op de zojuist genoemde diepte, werk je in de zogenaamde "geroerde grond", waarop al vele malen geploegd, gegraven of bos gerooid werd en waarop je dus niets verstoort. De mooiste grond om te zoeken is geploegd en dus niet te vast aangestampt of begroeid met gras, waarbij je dan eerst plaggen moet uitsteken en omklappen voordat je echt kunt beginnen met het opsporen van hetgeen een piepje veroorzaakte.

Ik had mij veel voorgesteld van het perceel grond in de bocht bij kasteel de Wildenborch, waarop aantal jaren geleden de bagger uit de grachten werd gestort. Vooraf heb ik natuurlijk netjes toestemming gevraagd, want dat is niet meer dan normaal bij deze hobby.

Helaas heb ik hier tot nu toe alleen nog maar rommel gevonden, tot aan een oude braadpan toe. Ook wel wat kogels, maar vooral veel blik en zilverpapier, waarschijnlijk afkomstig van mensen die na het nuttigen van de lunch de restjes in het water gooiden. Misschien dat ik het daar nog een keer probeer, maar ik heb er nu een hard hoofd in.

Erg leuk was het zoeken op de grond van Jan Lindenschot, dat hij verkocht aan Erik Ebbink.

De grond werd bewerkt en opnieuw ingezaaid, hetgeen mij de kans gaf er tussendoor te zoeken. In het begin vond ik veel kippenringen en vleugelklemmetjes, iets dat natuurlijk niet raar is als je de mest van je kippenbedrijf over je land uitrijdt. Op een gegeven moment weet je welke getallen op de display bij deze vervuiling horen en loop je mooi door na een waarschuwend geluid van de detector. Daarna vond ik, naast moderne- ook veel musketkogels, zeker dertig stuks. Twee zelfs zo groot als een kippenei en dat lijkt me uitzonderlijk want dat is voor een klein kanon! Een was beschadigd en ik dacht eerst dat het om de loden kern van een kloot ging. Toen ik deze met een hamer een beitel ontdeed, bleken er vierkante blokjes ijzer in het lood gegoten te zijn, waarschijnlijk om ze steviger te maken of om lood te besparen.

Met een vergrootglas keek ik vervolgens naar de snijvlakken van het ijzer maar kon daar geen zaagsporen op vinden; dus moest ik aannemen dat het hier om reststukjes ijzer ging, geknipt met een tang door een smid. Als deze musketkogels inderdaad gemaakt zijn in de tachtigjarige oorlog, dan hebben we het toch wel even over een stukje nijverheid uit 1568-1648. Sommige hadden blijkbaar iets geraakt, omdat er een platte kant aan zat. Ook vond ik losse klodders lood, soms met de afdruk van bladeren erin.

Mijn conclusie is dat de kogels dus "onderweg" werden gemaakt en het lood werd gesmolten in een pan op een houtvuur waarbij bij het roeren of gieten nog wel eens iets gemorst werd.

Maar misschien zit ik ernaast en heeft iemand anders een idee over hetgeen ik gevonden heb? Eigenlijk zou ik het liefste oude munten vinden omdat deze iets zeggen over wat er in deze streek rond ging en ongeveer wanneer.

Een keer had ik een voltreffer! Het leek een zilveren munt van een redelijke grootte maar het bleek aluminium en er stond op: Coen Moulijn en de tekst "Shell 1970". Tóch 47 jaar oud en nog steeds een verzamelobject zoals de voetbalplaatjes van nu.

Er zijn nog een aantal stukjes land waarop ik mag zoeken als de mais eraf is, dus dan heb ik in de herfst weer een leuke bezigheid.

Of misschien weet een van de lezers nog een interessant stukje grond (met eigenaar) waarop vast iets is te vinden? Komt er de komende tijd nog een leuke vondst dan zal ik deze in een volgende editie van dit blad met jullie delen.

Hartelijke groet,
Theo Gremmer,

(Prinses Julianaschool, Wildenborchseweg 30)

Een Staringavond, gezien door de ogen van een “bijna” Wildenborchse buurtbewoonster

Het is een prachtige avond, bijna windstil, en een mooie temperatuur als wij naar de Kapel lopen. Wat kunnen we verwachten van een Staringavond? Wij weten het niet, de sikkels, die blinken is heel bekend. Dus wie weet. Er zou ook een wandeling door de tuinen van de Wildenborch bij zitten, leuk, hebben we nog niet gezien.

We worden ontvangen met koffie en een plak koek, geserveerd door een koppel in zondagse kledij uit de jaren van A.C.W. Staring.

In de zo goed als volle zaal krijgen we uitleg over het verloop van de avond.

En dan gaan we in ganzenmars naar het kasteel, waar we verwelkomt worden door een vocaal gezelschap uit Lochem, dat ons gedurende de avond een aantal keren laat genieten van liederen van o.a. Staring. Daarna gaat het in twee groepen. Bart doet de ene groep en Alma de tweede groep. Wij liepen langs het pachtdeurtje, niet al te hoog..., met Alma naar de achtertuin van het kasteel.

Verrassend mooi grasveld, met prachtig uitzicht vanuit de 6-kantige tuinkamer, over het gras, met het kruiwagenpad, wat verlaagd ligt, kijk je dus gewoon overheen. Over de vijver, met in de verte een heuveltje met bankje, werd ons verteld. Mooie borders, lekker vol! 3 soorten kastanjabomen, wat voor de meesten iets nieuws was. We kwamen zelfs de tuinman en de familie Staring tegen, leuk! Bijna aan het eind van de wandeling met uitleg werden we wederom onthaald op vocale muziek. Daarna gingen we begeleid door waxinelichtjes naar de kapel voor het 2de deel van de avond. Er werd iets verteld over het hele leven van A.C.W. Staring. En dat werd wederom vocaal opgeluisterd, en wat het zo grappig maakte was dat er op volgorde van de vertelling eerst een pachtboer kwam opdraven, daarna de tuinman, de dienstmeisjes, mevr. Staring -moeder van 8 kinderen-, en tot slot dhr. A.C.W. Staring zelf. Die werd geïnterviewd met o.a. de vraag hoe ziet het er hier uit na 250 jaar, dat wist hij niet, maar hij hoopte dat er dan nog nazaten zouden wonen, en dat het goed onderhouden werd. Al met al samengevat: “Een hele leuke avond!” Toen we terugliepen stond de “sikkel” te blinken aan de hemel, toeval?

Anja Slagt

Toevoeging redactie:

In het decembernummer van de Wildenborcher volgt nog een uitgebreid verslag van de Staringavonden door Lucie Bartel.

TV Gelderland maakte de eerste Staringavond tv-opnames. Gemist of nog eens terugkijken?

<http://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2139912/Staringjaar-speciale-wijn-avonden-en-een-museum-Maar-wie-was-hij>

Wildenborch-Quiz

Een nieuwe aflevering van het gezelschapsspel van en voor alle lezers van de 'Wildenborcher'. Weet u het antwoord op de vragen? Zoek het op en mail uw antwoord. Heeft u zelf een mooie vraag? Mail!

Ik stelde u vraag 3: Wie in ons buurtschap heeft overburen met een andere straatnaam in hun adres dan zichzelf?

Het is een uitzonderlijke situatie en best verwarrend. Hoe leg je uit waar je bezoek moet zijn als het straatnaambord aan het begin van de weg anders luidt dan je adres? B&B Het Hagenhuis (Nijlandweg 4) wijdt er op hun website extra uitleg aan. Want zij hebben er mee te maken. Vanaf het kasteel gezien gaat de Nijlandweg bij de Stuwdiijk over in de Wildenborgseweg (let op de g), maar verderop zijn er rechts van de weg nog de adressen Nijlandweg 4, 4A en 6 en dan Wildenborgseweg 1, terwijl links van de weg alle adressen Wildenborgseweg luiden.

Bertus en Reina Bannink wonen aan de Wildenborgseweg 4, Barchem en schrijven:

"Onze overburen, recht tegenover aan dezelfde weg, wonen in Vorden en hebben als adres Nijlandweg 4a.

Een beetje ingewikkeld voor mensen die een adres zoeken, daarom staan er bordjes langs de weg met een pijl naar de huizen aan die kant met Nijlandweg en huisnummer.

De namen Wildenborgseweg Barchem en Wildenborchseweg Vorden geven soms ook al verwarring voor onbekenden.

De gemeentegrens loopt recht door het weiland langs Nijlandweg 6 want het daarop volgende huis aan de overkant heeft adres Wildenborgseweg 1."

Het is soms wonderlijk gesteld met grenzen. De Wildenborgseweg hoort bij Barchem, maar de berm rechts is al van Vorden. De huizen links en rechts staan dus in verschillende gemeentes, verschillende plaatsen én hebben verschillende adressen.

Toch kan die gemeentegrens geen reden zijn om ingewikkeld te doen, lijkt me. Dezelfde gemeentegrens loop op of naast de Stuwdiijk, zonder dat de straatnaam in de adressen links en rechts verschilt.

De gemeentes Bronckhorst en Lochem zeggen het anders. Volgens hen bestaat de Nijlandweg uit drie stukken openbare weg die niet aan elkaar vast zitten. Nijlandweg 4, 4A en 6 staan aan eigen stukjes Nijlandweg en dus niet tegenover de huizen aan de Wildenborgseweg. Zij snappen hun eigen logica, maar voor ons blijft het ingewikkeld.

Waarom het zo is weet niemand, evenmin kon iemand uitleg geven over de g in de spelling waar verder iedereen een ch gebruikt.

Behalve van Bertus en Reina Bannink kreeg ik ook het goede antwoord van Huib Papenhuizen en Gerda Rossel. Zij verdienen daarmee allen een quizpunt.

Vraag 4 ging over een aquaduct. Een aquaduct is een brugconstructie waarover water stroomt. *"Ik woon op droog land, ver van waterwegen en dan zijn er bijzondere waterwerken?",* vroeg ik mij in het vorige nummer af. Het is natuurlijk andersom. Door alle bijzondere waterwerken in de buurt is dit land van moeras droog geworden. Er zijn talloze stuwen, er zijn gemalen en uitlaatwerken. Er is een gelijkvloerse kruising van waterwegen en zeker twee ongelijkvloerse: een syphon en een aquaduct dus. Zoek ze allemaal.

In 1965 was ik elf en zat in de vijfde klas van de lagere school. In de aardrijkskundeles ging het over water, rivieren, kanalen ... De Romeinen bouwden aquaducten, vertelde de meester, maar in Nederland heb je zulke waterwerken niet. Ik, eigenwijze leerling, stak mijn vinger op. Nog deze zomer hadden we met het hele gezin wijdbeens op een aquaduct gestaan. In Nederland, aan de Veluwezoom. Het water van een spreng wordt daar over een andere waterloop geleid. De andere dag bracht ik voor de meester zelfs een foto daarvan mee.

Wel een aquaduct, maar dit is te ver weg en niet het aquaduct wat ik bedoelde.

Tegenwoordig zijn er veel meer aquaducten in ons land, vooral om verkeersstromen over land en te water zonder wederzijds oponthoud over en onder elkaar door te leiden.

Het jongste ligt in de Vecht bij Muiden over de A1, twee maal 5 rijstroken breed. Met een hele rare naam: Vechtzicht. Als je iets niet meer ziet als je daar rijdt is het wel de Vecht.

Maar ook dit is (veel) te ver weg en niet het aquaduct wat ik bedoelde.

Ik dwaal af. Ons aquaduct is veel dichterbij Het is in 1967 gebouwd en brengt water door de oude Berkel-bedding Borculo binnen. Onder het aquaduct stroomt de Leerinkbeek.

Ik heb me laten vertellen dat de Berkel al meer dan duizend jaar door mensenhanden is omgelegd. Het Berkelwater moest watermolens aandrijven en uiteindelijk was de loop van de rivier zo omgelegd dat het water van watermolen naar watermolen stroomde.

Niettemin werd bij de derde (!) Berkelverbetering in de zestiger jaren van de vorige eeuw de rivier veel breder gemaakt en met een wijde boog om Borculo heen gelegd. Het water kan nu veel beter weg en overstromingen zijn verleden tijd. Wel zijn er nu veel stuwen nodig om de rivier niet leeg te laten lopen. Recent zijn die stuwen uitgebreid met vispassages om vissen te kunnen laten migreren.

Net voor Borculo is zo'n stuw: de Hoge Brug. Achter de stuw vervolgt het water twee meter lager zijn weg. Maar Borculo heeft nog een watermolen en een oude schutsluis voor de Berkelzopen. Het zou er wel raar uitzien als die droog kwamen te staan. Bovendien is er grote kans op verzakkingen als de waterstand in Borculo ineens zoveel lager zou worden. Daarom wordt van boven de stuw water afgetapt en door de oude Berkelbedding Borculo in geleid. De Leerinkbeek bracht vroeger haar water ook de stad in, maar mondt nu uit op het lagere niveau na de stuw in de Berkel. Op die kruising ligt het gezochte aquaduct.

Het is 2,70 m breed, 0,75 m diep en het water stroomt 2 m boven de Leerinkbeek.

Het is aardig om je te realiseren dat de Berkel vroeger dus dwars door Borculo stroomde en in de zestiger jaren werd omgelegd naar een bedding op 1 km buiten de stad, maar dat de omgelegde Berkel al lang weer binnen Borculo ligt. Hoe een klein stadje groot werd.

De vraag was te moeilijk, denk ik. Ik kreeg maar twee antwoorden. Jacintha Rensen had er eerst slapeloze nachten van, vooraleer ze het antwoord vond. Gerda Rossel meende dat haar antwoord wel niet zou tellen omdat ze het op Google had opgezocht. Natuurlijk mag je ook met Google zoeken. Alle middelen zijn toegestaan, zeker nu Gerda zo'n mooi verwijzing mee leverde naar een website met alle waterwerken van het waterschap: <http://watererfgoed.wrij.nl/> Een quizpunt voor beide inzenders.

Nieuwe vragen:

Ik heb twee nieuwe vragen van midden in ons buurtschap.

5. ***Aan de noordkant van de Schoolhuisweg liggen de Bronsbergen. Het is nu een natuurgebiedje met veel jeneverbessen. Waar komt de naam Bronsbergen vandaan?***

6. ***Mossel, dat is toch zo'n schelpdier uit Zeeland? De Wildenborch heeft een klein buurtschap dat Mossel heet, 200 km van Zeeland. Grappig is dat er op de Veluwe ook een buurtschapje is met die naam. Waar komt de naam Mossel vandaan?***

Ik hoop op veel antwoorden, want zelf weet ik ze echt niet.

Mail of schrijf naar rik.mars@hotmail.com, Galgenoorweg 16 of de redactie.

Schoonmaakrooster Kapel

Staat uw naam nog niet op de schoonmaaklijst, maar bent u bereid om één, maximaal twee keer per jaar een paar uurtjes mee te helpen, stuur dan een mailtje naar:

Reinier Klein Brinke: reinierkleinbrinke@planet.nl

September	Riek Vliem – Hermien Oplaat
Oktober	Kathy de Vries – Judith Keurentjes
November	Alma v.d. Schoot – Ineke Braakman – Frieda te Lindert
December	Erika Scharrenberg – Kristie Ezerman – Dini Schoolen

Hans Ezerman belt u als geheugensteuntje wanneer u aan de beurt bent. De lijst van werkzaamheden hangt in de werkkast.

Agenda:

Kapelcommissie: **Nieuwjaarsreceptie**, vrijdag 5 januari 2018
aanvang 20.00 uur
We willen weer een play-back organiseren. Doe jij ook mee?
Meld je aan bij Reinier Klein Brinke. E-mail: reinierkleinbrinke@planet.nl

Winterwandeling, zondag 7 januari 2018
starten tussen 11.00 uur en 13.00 uur bij de Kapel

Verenigingen:

Schietvereniging: Elke dinsdag, van 20.15 uur tot 22.30 uur.

Wildenborchse
Vrouwenclub: Laatste donderdag van de maand.
van 20.00 uur tot omstreeks 22.00 uur.
van oktober t/m april.

Klootschieten: 3de zondag van iedere maand
10.00 uur verzamelen bij de Kapel.